

Aeroplano. Aparato kapabla sin levi kaj movi en la aero, ne estante pli malpeza ol ĝi, dank' al la premo de la vento sur siaj surfacoj.

aerostatoZ. Aparato, ĝenerale sfer-aŭ cigarforma, entenanta gason pli malpezan ol la aero, k servanta por sin levi k veturi en la aero. Kp BALONO.

* **Afabela.** Plaĉa per ĝentileco, bonakcepto, agrablaj vortoj, komplezo : ~a vorto pli atingas ol fortoZ ; akcepti ~e ; rigardi mal~eZ.

afazio 𐄧. Perdo de la parolkapablo, sen paralizo de la langaj muskoloj.

afekcioZ. 1 𐄧 Malsano, malordo en la organaro : li havis por spiro, ĉar la krutaj ŝtuparoj ~is lin. 2 Emociigo, pasia ekscitigo, sentoskua : emociita de la aklamo k ~ita de la murmurado de la gratulantoj. 3 𐄧. Senta fenomeno konsiderata nur laŭ la vidpunkto de ĝia agrableco aŭ malagrabeco : tiu vorto sufiĉis por elvoki ~ajn reagojn.

* **Afekti** (tr). Ŝajnigi ion per nenaturaj, nesimplaj manieroj : ~i solenan sintendon, gravan mienon ; ŝi ~adis antaŭ la spegulo ; hipokritulo ŝajnis por kaŝi, ~ulo por paradi. Kp KOKETI, POZI, CENEMONIO, DANDO.

afelio 𐄧. Punkto de la orbito de planedo, kiu estas plej malproksima de la suno. Kp PERIHELIO, APSIDO.

* **Afero.** 1 Ĉio ajn kio estas en la mondo, konkreta aŭ abstrakta, nedefinite montrata : sen povo kolero estas ridinda ~oZ ; dum mia vojaĝo mi vidis interesajn ~ojn ; gravaj ~oj ; scienca ~o ; pri kiu ~o li parolas ? eĉ la plej nekredoblajn ~ojn li kredasZ. Kp AJO, OBJEKTO. 2 Objekto de posedo, okupo, celo : la ~o ne urĝas ; mi aranĝis la ~on ; nun ni transiru al la ~oZ (la diskutata temo) ; pri kio estas la ~oZ ? saĝa tenas ~on, malsaĝa esperonZ ; mi formetas de mi ĉian oficialan rolon en nia aferoZ ; zorgu pri viaj ~oj ! tio estas alia ~o ; estas lia ~o (tio koncernas lin) skribi al lia patro. 3 Tio, kio estas diskutata antaŭ juĝisto : mi esperas, ke mia ~o baldaŭ venos antaŭ la tribunalo ; krima, sensacia ~o. 4 Komercio, negoco : negocaj ~oj estas severajZ ; ludo aparte, k ~o aparteZ ; tago festa, for ~ojZ.

Afikso (G). Vortero, kiu estas metata antaŭ (= prefikso) aŭ post (= sufikso) la radiko : mal, et, ul, ktp.

afido 𐄧. G. de malgrandaj hemipteroj, kiuj suĉas la sukon de plantoj (aphis).

Afiŝo. Sciigo al la publiko, presita sur papero kaj ordinare gluita sur muro. ~1 (tr). 1 Sciigi ion per ~o : li ~is, ke morgaŭ li senpage razos. 2 (abs.) Fiksi ~on : tie ĉi malpermesate estas ~i.

Afikt (tr). Morale suferigi : lia mensogo kaj perfido ~is ŝin. ~o. 1 Stato de tiu, kiu estas ~ita : mi ne volas fari al mi ~on por tioZ. 2 Ago ~i. Kp ĈAGRENO, MALĜOJO.

afonio. 𐄧. Senvoĉeco.

Aforismo. konciza, sencoriĉa principo, rilata al scienco aŭ arto. Kp MAKSIMO, PROVERBO, SENTENCO.

Afranki (tr). Antaŭpagi la sendkostojn de letero aŭ pakajo : nesufiĉe ~ila letero estigas monpunon por la adresulo. ~ite. Antaŭpagite ĉe poŝto.

afrikato. (Fon.) Kombino de plosivo k frikativo, ĉe kiu plosiva alteno estas sekvata de frikativa fortano (c, ĉ, ĝ). Kp LABIALO, PLOSIVO, FRIKATIVO.

afto 𐄧. Sendanĝera ulcereto en la buŝo.

Afusto. Portilo de kanono aŭ mitralilo.

* **Ag**1 (ntr). 1 Eksterigi siajn kapablojn, produkti ian efikon, uzante sian forton aŭ kapablon : ~i justeZ, noble, nesingarde, kun koleroZ ; vortojn ŝparu, ~ojn faruZ ; nenio ~o fariĝas sen pagoZ (sen bona aŭ malbona re~o) ; plena libereco de ~adoZ ; ilia ~ado estas danĝeriga por nia aferoZ ; ~ada roloZ ; 2 Kondukti iel kontraŭ iu, trakti iun : ~i afable kun (kontraŭZ) iu. Re~o. 1 Returna efiko de io, sur kion io alia ~is : la atmosfero, saturita de intergenta malpuko, per neevitebla natura re~o naskis la esperantisman movadonZ. 2 Reakcio 2. Kun~1 (ntr). Kunlabori. Sen~ado. Nenionfarado. (Kp DORMO, MALPENO, MALVIGLA.)

* **Agaci** (tr). Kaŭzi malagrablan, incitan senton ĉe la dentoj aŭ ĉe la nervaro :